

Академічна Панорама

Осінь
2000

Інформаційний бюлетень
Національного університету
"Києво-Могилянська
академія"

Цього року наша славна,
Alma Mater святкує ювілей
- 385 років тому було
засновано перший в Східній
Європі вищий навчальний
заклад - Києво-Могилянську
Академію

Хвилюючий
момент запалення
свічок на честь
засновників
Академії та
єдності поколінь

Могилянці - 385!

В рамках святкування 385-ї річниці НаУКМА
відбулася міжнародна наукова конференція,
яка викликала велику зацікавленість серед
науковців України та закордонних вчених

В номері:

- День Академії 2000
- Vivat professores
- Вихованці Академії
- Культ-Ура
- Наші гості
- Знайомтесь
- Нові надходження
- Публікації
- Життя Академії

Час плинний,
Києво-Могилянська Академія
- вічна.

До Вашої уваги нова Академічна Панорама

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ В ІСТОРИЇ УКРАЇНИ»

В рамках тижня святкування 385-річчя Києво-Могилянської академії відбулася Міжнародна наукова конференція «Києво-Могилянська академія в історії України».

Конференція викликала зацікавленість не тільки науковців, які співпрацюють з Академією, а й закордонних гостей та фахівців з усієї України:

Під час конференції працювали такі секції:

- Історія та сучасність,
- Культурно-мистецька,
- Філософсько-релігійна.

Учасникам конференції вдалося торкнутися як питань, що традиційно постають перед дослідниками спадщини Києво-Могилянської академії, так і нетрадиційних проблем, що викликають інтерес громадськості сьогодення. Такими були доповіді «Києво-Могилянська академія і Нідерландський рух (кінець XVI-перша половина XVII століття)», «Вихованці Києво-Могилянської академії в музичній культурі Росії», «Спадкості зв'язки шкільного театру Києво-Могилянської академії та українського світового театру першої половини XIX століття», «Становлення професійної філософії в Україні», «Вихованці Києво-Могилянської академії - першопроходці медичної науки в Росії» тощо.

В конференції брали участь відомі в Україні та поза її межами науковці, дослідники історичної та культурної спадщини. Серед них можна назвати В'ячеслава Брюховецького, Зою Хижняк, Вілена Горського, Юрія Мицика, Наталю Яковенко, Дмитра Наливайка, Олександра Погорілого, Дмитра Степовика та багато молодих перспективних вчених.

Із закордонних гостей своїми доповідями запам'яталися Ярослав Розумний (Канада) та Магдалена Ласло-Куцюк (Румунія). До речі, інтерв'ю з нашими цікавими гостями ви можете прочитати в цьому номері Академічної панорами.

Пані Магдалена - професор Бухарестського університету, яка викладає українську літературу та українознавство, виступила з доповіддю «Київ - очима румунських християнських та культурних діячів». Це була дійсно чудова розповідь про стосунки між румунськими і українськими освітянами та просто активними громадянами обох держав. Сьогодні, на жаль, подібні історичні зв'язки мало досліджені, тому доповідь пані Магдалени викликала велику

зацікавленість.

Пан Ярослав Розумний, професор Манітобського університету, розповів про образ сучасної та старовинної академії в колах української діаспори Північної Америки та про те, яка робота проводиться поза Україною для вивчення історичної та культурної спадщини Києво-Могилянської академії.

Загалом конференція пройшла вдало - наукові та дослідницькі доповіді, спілкування з колегами вдень перемежувались із виступами хорової капели «Почайна», Київського Експериментального театру по вечорах. Культурна програма та цікаві матеріали доповідей перетворили конференцію не просто на з'їзд науковців, а на фестиваль української історії, культури, науки та мистецтва.

Для нашого читача повідомляємо: всі доповіді, прочитані під час конференції, можна буде знайти в ювілейному випуску «Наукових записок НаУКМА». На сторінках нашого видання ми обов'язково повідомимо Вам про вихід цього збірника.

Під час конференції творчі колективи Університету презентували нові розробки: два CDROMи - «Києво-Могилянська академія» під керівництвом Юрія Роценка та «Історія Канади: від колонії до демократії» під керівництвом Тетяни Лютої (кафедра історії НаУКМА).

Що ж до студентського наукового внеску до конференції, то яскравим прикладом співпраці студентів із викладачами став студентський круглий стіл «Києво-Могилянська академія та її нащадки». Метою заходу було з'ясувати, що таке бути спадкоємцем, та які проблеми постають сьогодні перед нащадками Києво-Могилянської Академії. Основний висновок круглого столу - над відновленням слави давньої Академії працювати треба всім - і студентам, і викладачам.

*Тетяна Ільницька,
прес-секретар НаУКМА,
4-й курс ФСНТ*

Почесний професор НаУКМА п.Ярослав Розумний:

**«Жити в державі і не жити для держави -
це злочин»**

«В домі цих людей у мене зародилася ідея відродження Києво-Могилянської Академії», - сказав якось В'ячеслав Брюховецький. Так, Ярослав та Оксана Розумні - це янголи-охоронці нашої alma mater. Вони були серед тих небагатьох, які з самого початку, цеглина за цеглиною, відбудовували УКМА. Бурхливі повоєнні часи закинули п.Ярослава за межі рідної землі, де він самотужки почав здобувати освіту - спочатку в Європі, потім у Канаді. І зараз, будучи професором Манітоського університету, він викладає славістику і разом зі своєю дружиною плекає дев'ятирічне дитя з чоритьохсотлітньою історією, очолюючи Комітет допомоги Національному університету «Києво-Могилянська академія» в Канаді. «Який же він - отой важкенний і благородний процес відродження зсередини?» - такою була тема нашої розмови.

- То як зароджувалася сама ідея?

- Я.Р. : Все почалося з того, що я запросив професора Брюховецького читати курс історії сучасної української літератури до нас у Манітоський університет 1990 року. Тоді він мав нагоду ознайомитися з системою нашого університету: організацією навчання, програмою. Перед тим такий самий курс професор Брюховецький читав на запрошення проф. Фізера в Радгерському університеті (США) - там він почерпнув американського досвіду. А знаючи, що на той час була можливість створити щось нове в Києві, він почав мислити асоціативно. Так викристалізувалася ідея нової школи. Чому я і люди довкола мене, включаючи мою дружину, взялися за підтримку цього проекту? Перший аспект - історичний: традиції школи, які вона мала у 17-18 століттях - ідеї П.Могили, Прокоповича, Мазепи про те, яку функцію повинна була виконувати така школа в державі. Я бачив перед такою установою великі можливості. А по-друге, для мене велике значення мала сама особа проф. Брюховецького. Я в цю людину вірив. Ми познайомилися у Києві на з'їзді славістів, а точніше - на святкуванні

заснування Товариства української мови ім. Т. Шевченка. Тоді в Канаді функціонував Відділ прихильників Народного руху України, тобто діяльність його була політично спрямована. Але коли Рух став політичною партією, ми вже не могли його підтримувати. Хотілося сприяти чомусь більш тривалому, більш вагомому - тож ідея відродження Києво-Могилянської Академії постала якраз вчасно. Тому її реалізація почалася дуже швидко. У Канаді люди, які цим захопилися - так звана «професорська група» - створили Комітет допомоги УКМА.

- Чи усвідомлювали ви тоді всі ті труднощі, з якими вам доведеться стикнутися? Чи було щось для вас неочікуваним?

- Я.Р. : Проблеми ми очікували. Адже тоді в університеті я постійно організовував якісь зустрічі з українськими літераторами - і то ще за «совітських» часів. Та й загалом мої контакти з Україною не поривалися з 60-х років, отож я орієнтувався в ситуації в державі і усвідомлював, з чим доведеться стикнутися проф. Брюховецькому. Були такі моменти, коли він звертався до мене і до проф. Фізера в Америці: «Я сам. Помагайте мені!» Тоді ми, як могли, морально і матеріально сприяли, щоб ця справа не зупинилася на півдорозі.

- Як змінювалася ота ініціативна група в Канаді, що формувала Комітет допомоги УКМА?

- Я.Р. : Тепер це головним чином ті ж люди, що були спочатку: емігранти повоєнних часів, які не з власної волі покинули Україну і відчують перед нею певні зобов'язання. Ми намагалися робити все, що було можливим, і дуже багато людей зробили свої внески в цю справу - хто скільки міг. Так університет став на ноги, і це давало свій резонанс у світі. Я багато зустрічався з професорами, які побували тут як викладачі, і чув

такі слова: «Я таких студентів ще в житті не мав!» Так створюється репутація на міжнародному рівні. Але що стосується тих «післянезалежників» - емігрантів 90-х років, то вони не лише не зацікавлені у підтримці університету, а й створюють погану рекламу Академії. А люди ж у діаспорі не орієнтуються, то ж часто така брехлива інформація має свій резонанс.

- *Яким ви бачили образ студента нової Києво-Могилянської Академії з самого початку?*

- **Я. Р.** : Передусім це мав бути студент - державотворець. Бо держава передусім будується на інтелекті. А сьогодні Україна того потребує. І це стосується не лише українців, а загалом людей, що живуть на території держави. Адже вже сам цей факт зобов'язує їх співтворити ту державу. Так, її основа повинна бути національною, очолювати її повинні люди що мають ідею держави і є її патріотами, але й нацменшини повинні розуміти, що жити в державі, використовувати її і працювати проти неї - це злочин.

- *За цей короткий час перебування тут, чи змогли ви безпосередньо поспілкуватися зі студентами? Яке враження вони справили на вас?*

- **Я. Р.** : Нинішні студенти Академії - дуже відверті, дуже щирі, і це треба використовувати. Головне, підтримати в них отой ентузіазм, що і є запорукою втілення ідей у життя.

- **О. Р.** : Мене вразила та енергія, яку випромінюють студенти. А особливо в Студентському братстві - оте їхнє намагання плекати традиції, звичаї. Скажімо, та акція миття Скороди - це було таке піднесене дійство. А студентський хор, журнал «Кіно-Театр».

- **Я. Р.** : Це мені нагадує Гарвардський дух.

- **О. Р.** : Також надзвичайне враження справив студентський театр LUDUS, і особливо вистава «Примари» експериментального театру - вони так тонко передали психологічну палітру п'єси. Це було феноменально!

- *Як ви гадаєте, на що потрібно робити акцент в Академії: передусім, підтримуючи традиції, розвивати гуманітарні науки, чи орієнтуватися на «науки третього тисячоліття» - як-от інформатика, наблік рілейшинз.*

- **Я. Р.** : Знаєте, кожна школа повинна відповідати своєму часу. Гуманітарні науки є дуже важливими. То в нас стільки років гуманітаріїв винищували, всіляко принижували, що тепер у нас

виробився своєрідний комплекс з цього приводу. Але ми також не можемо ігнорувати того, що сьогодні добробут країни залежить від технологій. Та передусім ми повинні прагнути культури високого калібру, мистецтва високої якості - це асимілює людей. І маючи справу з країною, яка фактично була колонією, ми мусимо усвідомити, що треба сказати гірку правду в очі. Як у Німеччині у 18 столітті сказали: «Ми не маємо літератури!» І тоді почали працювати - і з'явилися Гьоте, Шіллер та інші. Так само і ми не повинні боятися надто песимістичного аналізу, бо так народжуються ідеї.

- *Тоді звернімося до критики. Що, на вашу думку, потребує змін в Академії, що виявилось не таким, як ви очікували побачити?*

- **Я. Р.** : Тут дуже важко визначити. Я бачу, що робить адміністрація, але не знаю, як на те реагує студентство. То, знаєте, так як танго танцювати: потрібно дві особи. Але головне - затримати тут людей високого калібру. А для того Академія потребує фондів, щоб дати тим людям добру платню. Я вже не кажу, що багато чується російської мови. Я не наївний. І прекрасно розумію психологію того молодого люду. А тому, створюйте для тих студентів, що приїхали бозна з яких куточків тої держави, зовсім з інших середовищ, інший світ. Так як це робить Спудейське братство. Але не вимагайте, щоб вони одразу ж захоплювалися ним. Бо то для них - чуже і сприймається дуже поволі. Та це - найбільш дієвий спосіб.

- **О. Р.** : Ми намагаємося реалістично дивитися на всі ті речі і зрозуміти всі ті труднощі, які довелося пройти за короткий час. Тому вважаємо, те, що цей університет зробив за якихось кілька років - це чудо. І проф. Брюховецький. Він справді чудотворець.

*Розмову вела Олеся Струк,
1-й курс ФСНТ*

Українознавець, якого не знала Україна

Під час розмови з Магдалиною Ласло-Куцюк мені не довелося ставити запитань. Пані Магдалина сама розпочала розмову, сама й визначила її напрям. А сказати їй нам, українцям, таки було що. Адже пані Магдалина - літературознавець, доктор філологічних наук - майже півстоліття присвятила вивченню нашої мови, історії, культури, літератури. Тож Україну вона знає краще, ніж свою батьківщину - Румунію.

Цікаво, що українську філологію Магдалина Ласло-Куцюк почала вивчати лише тому, що не мала іншого вибору. Мабуть, доля втрутилася. І доля таки не проста. Не зважаючи на «непрестижність» обраної спеціальності, пані Магдалина захоплено занурилась у дослідження української літератури, акцентуючи увагу на письменстві 19-початку 20 століть. Перекладаючи українських класиків та сучасних літераторів, науковець врешті-решт своїми публікаціями відкриває румунам Україну. З-під пера Магдалини Ласло-Куцюк виходять такі праці, як «Питання української поетики» (1974), «Велика традиція» (1979) - українська класична література в порівняльному висвітленні, «Шукання форми» (1980) - про поетичні метаморфози ХХ століття та інші. За книгу «Засади поетики» літературознавець 1984 року отримала премію Фондації Антоновичів.

Та найдивовижнішим є те, що, незважаючи на заслужену нагороду, про все це українці навіть не чули. Лише на початку 90-х п. Магдалина змогла приїхати сюди як науковець світового рівня. Минулого року вона побувала у Львові на конференції, присвяченій 150-літтю української філології у Львівському університеті. А впродовж вересня та жовтня цього року Магдалина Ласло-Куцюк читала курс лекцій з поетики за магістерською програмою з філології НаУКМА. Нарешті, вона має змогу представити результати своїх досліджень українським студентам, поділитися своїми міркуваннями, висновками, мізерну частину яких мені пощастило записати.

- Найперше, що мене тут здивувало, це те, що в Академії немає теологічного факультету. Адже Києво-Могилянська академія розпочиналася саме

з теології, спочатку ж тут готували духовенство. То чому зараз ігнорують цей аспект? До того ж вивчати глибоко літературу, тим паче українську, навіть не знаючи досконало Біблії, немає сенсу. Бо основою української літератури завжди були загальноприйняті, часто біблійні, цінності світового значення.

Так, не патріотизм, як полюбляють зараз казати, не краса рідної землі, але ідеї світового масштабу. Те ж месіанство, наприклад... Але українська месіанська ідея, на відміну від російської, ніколи не була імперіалістичною. Це була ідея визволення, провідництва, але не загарбання. Ось на чому треба робити наголос. Адже сам націоналізм вам не створить доброї репутації в Європі... Та головне - стережіться впливу Росії. У росіян зовсім інший світогляд, культура, традиції, і деякі з них дуже небезпечні.

Я зовсім не маю ніяких упереджень щодо росіян, просто хочу підкреслити, що українці - зовсім інші. Це ж історія. Ви швидше близькі з поляками, навіть з румунами. Адже у ХІІІ столітті після того, як татари спустошили мадярські землі, король Бела VI попросив у Данила Галицького, щоб люди з Галицько-Волинського князівства заселили частину угорської території. Тож зараз наша Марморощина - майже етнічна галицька територія. У селі, що колись носило назву Долина Руська, навіть мова відрізняється від румунської. Адже тут українська мова зберіглась ще такою, якою вона

*М. Ласло-Куцюк та Я. Розумний
під час конференції*

була до спольщення. І навіть зовнішньо ці люди мають руський тип: блондини з блакитними очима. Бо «карі очі, чорні брови» - це вже іранський вплив.

Так, Україна залишила свій слід у розвитку румунської культури. У нас працювало багато видатних людей звідси, зокрема Паїсій Величковський, що розвинув католицизм в Румунії та розробив систему організації монаштва. Цікаво, що він був випускником саме Києво-Могилянської академії. До речі, найперша філія КМА була ж відкрита в Яссах! Тож вам не вдасться абстрагуватися і від румунських впливів. Насправді Україна має чим пишатися... Взяти хоча б вашу архітектуру! Та в Києві ж можна знайти усю казкову розкіш Візантії - у цих дивовижних храмах!..

А ви самі себе росіянами вважаєте і працюєте на Росію. Тож я вам ще й соціоніку пристосувала до української літератури, щоб ви усвідомили свою окремішність й унікальність. Це саме моя остання праця - синтез соціоніки й літературознавства. З цього приводу я хочу розпочати співпрацю з київським клубом соціоніків, адже це щось зовсім нове й надзвичайно цікаве - вивчення творчості письменників на основі їх психологічного типу.

Я дуже багато разів намагалася представити тут свої дослідження, опублікувати деякі матеріали. Та наштовхувалася на кам'яну стіну - ніхто мені не відгукнувся, не подав руки. За радянської влади прямо говорили, що мої дослідження тут нікому не потрібні. Лише з проголошенням незалежності України, тут стали відомими мої книги, мене запросили читати лекції у Чернівецькому університеті, потім - в Луцькому, в Тернопільському педінституті... Ще з 1954 року я викладаю у відділенні україністики Бухарестського університету (саме відділення існує з 1953 року), а також веду тісну співпрацю з Союзом українців у Румунії, яке видає свої часописи. Також у нас є радіо, що транслює передачі українською.

Тобто ми, з румунського боку, готові до будь-якої співпраці, тепер же слово за вами... А загалом, знаєте, я страшенно радію, що знову приїхала сюди. Бо я завжди в Україні щаслива. Мені й одна моя подруга казала: «Ти більше до України, як до Румунії». І то правда. Якщо румуни - більше матеріалісти, то українці, як і я, такі мрійники...

Олеся Струк,

1-й курс ФСНТ

«Києво-Могилянська Академія в іменах»

Підходить до завершення благодійна акція по збору коштів на видання Енциклопедії «Києво-Могилянська Академія в іменах». Інформація про її оголошення та проведення, список жертводавців були опубліковані у вітчизняних (ПіК, №27, 1 серпня; Україна-Business, №44, 11-8 листопада; «Дзеркало тижня» №25, 24 червня) та закордонних ЗМІ («Український голос», 17 липня; «Свобода», №24, 16 червня; «Українські вісті»; «Шлях», 7 травня; «Народна воля»).

Сьогодні вже можна сказати, що це одна із небагатьох акцій, яка викликала величезний інтерес як в українських громадах зарубіжжя, так і в Україні. І ми щиро дякуємо тим жертводавцям, що вже відгукнулися. Не так багато започатковано в Україні подібних важливих проектів, які дозволять піднести духовність українського суспільства у цей складний час нашої держави та показати колосальний внесок нашого народу в розвиток світової цивілізації.

Хотіли би особливо відзначити активність по збору коштів у самій Україні. Незважаючи на відомі складнощі в нинішньому українському економічному житті, дедалі частіше з'являються в нашій державі люди, котрі розуміють важливість підтримки освіти та культури, а це є ознакою і запорукою духовного здоров'я нації та свідченням того, що високі традиції українського меценатства поволі відроджуються.

Зважаючи на великий інтерес до історії Могилянки не тільки в Україні, НаУКМА започатковує підготовку видання Енциклопедії і англійською мовою, а також планує видати другий том, в якому піде мова про випускників, професорів та меценатів правонаступниці Києво-Могилянської академії - знаменитої Київської Духовної академії.

Сьогодні видання проходить передполіграфічну підготовку і незабаром, на початку 2001 року, листаючи Енциклопедію, ми з Вами зможемо з запахом поліграфічної фарби вдихнути свіжі потоки історичної правди та істини.

Віddіл

перспективного розвитку

Крок в нове тисячоліття

Постановою Кабінету Міністрів України № 1325 від 25 серпня 2000 року затверджено новий Статут НаУКМА. За ним змінюється структура управління Університетом. Скасовано позиції ректора та проректорів, які фактично дублювали те, що робили президент і віце-президенти. Навчальний рік управлінська команда НаУКМА розпочала в новому складі.

І вже 17-19 вересня відбувся перший семінар для вищого управлінського персоналу НаУКМА, участь в якому брали президент, віце-президенти, декани всіх факультетів та керівники ресурсних центрів Університету - Наукової бібліотеки, Інформаційно-комп'ютерного центру та Відділу кадрів.

Протягом двох днів учасники аналізували діяльність Університету, жваво обговорювали ситуацію, в якій

знаходиться Університет сьогодні: сильні і слабкі сторони Києво-Могилянської академії; потенційні можливості й загрози для розвитку Університету. Обговорювалися найважливіші проблеми навчального процесу, наукової роботи і діяльності адміністративних служб Університету. Учасники намагалися дійти спільної думки щодо того, якою ми хочемо бачити Академію через п'ять років. Визначалися ключові фактори майбутнього успіху і конкретні дії для досягнення наших цілей протягом наступного року.

На семінарі підкреслювалося, що НаУКМА сьогодні беззаперечно має такі позитивні риси як поважний авторитет в Україні, міжнародне визнання сильних абітурієнтів і студентів, потужний викладацький склад, перспективний педагогічний і науковий потенціал, чітка національна стратегічна спрямованість, демократизм стосунків. Відзначалася необхідність і важливість проведення постійного самоаналізу діяльності Університету, визначення больових акцентів, проведення відповідних змін, реагування на потреби часу.

Самозаспокоєння й упевненість у власній винятковості ніколи не викличуть позитивних зрушень. А вони необхідні в сьогоденній ситуації, коли накопичилося чимало проблем у внутрішньому житті НаУКМА. Це з одного боку. А з іншого, дедалі більше турбує керівництво НаУКМА прагматично споживацьке ставлення до Академії певного прошарку студентів, що теж повинно спонукати до пених дій.

Зміни в житті НаУКМА насамперед стосуватимуться управлінських і організаційних процесів, пошуку нових форм і схем для забезпеченні ефективної діяльності, детальнішої розробки стратегії і бізнес-плану, визначення додаткових шляхів фінансування й стимулювання колективу, підготовки власних педагогічних та управлінських кадрів, удосконалення навчального процесу та його методичного, технологічного та інформаційного забезпечення розвитку матеріальної бази. Надзвичайно гостро постає проблема впровадження інноваційних програм, втілення експериментальних підходів в усіх сферах діяльності НаУКМА.

За умов постійного зростання конкуренції серед вищих навчальних закладів, усі учасники семінару зійшлися на тому, що основним в Академії на подальші 5 років має залишатися гасло «Якість», яке необхідно реалізувати на всіх рівнях Університетського життя. І тоді, через п'ять років **НаУКМА може реально стати провідним Університетом країни, інтегрованим в європейську систему освіти.** Тобто, по закінченню цього періоду, ми реально могли б:

- * залучити до роботи в НаУКМА найкращі інтелектуальні сили Києва і України;
- * запрошувати найавторитетніших іноземних викладачів;
- * навчати студентів з країн «великої сімки»;
- * мати сучасний бібліотечно-інформаційний фонд;
- * активно застосовувати в навчальному процесі новітні технології;
- * сформувати молодий потужний колектив викладачів, виплеканий силами кафедр, - як результат здійснення стратегії підготовки власних кадрів;
- * мати активно діючі Спецради із захисту дисертацій.

Протягом же поточного 2000-2001 навчального року ми повинні:

- * налагодити систему управління й рішуче підняти виконавську дисципліну;
- * автоматизувати систему управлінського процесу;
- * надати більше повноважень факультетам;
- * покращити рівень фінансово-господарської діяльності;

- * розробити стратегію кадрової політики;
- * уточнити концепцію навчання;
- * модернізувати рейтингову систему;
- * проаналізувати систему вступного тестування;
- * вивчити і проаналізувати досвід подібних до НаУКМА вузів;
- * розробити бізнес-план нашого розвитку до 2015 року.

На семінарі ухвалено конкретні рішення, виконання яких матиме вирішальний вплив на подальший розвиток Університету. Так, протягом першого триместру (вересень-грудень 2000 р.) працюватимуть кілька комісій, що доопрацюють важливі внутрішні документи НаУКМА, такі як Положення про вступ на бакалаврські програми; Умови переходу студентів із однієї спеціальності на іншу, з одного факультету на інший; Положення про рейтингову систему оцінки; Положення про Диплом НаУКМА; Положення про звільнення від сплати за додаткові навчальні послуги; Положення про навчання іноземних студентів у НаУКМА. Також було вирішено провести всебічне соціологічне опитування щодо діяльності Університету.

Учасники семінару погодилися, що функціонування таких ресурсних центрів як Наукова бібліотека, Інформаційно-комп'ютерний центр, Відділ по роботі з персоналом (поки що в НаУКМА як «відділ кадрів») - є критично важливим для подальшого розвитку

Університету. І в зв'язку з цим заплановано розробити проекти стратегічного розвитку цих підрозділів й обговорити та схвалити їх до кінця поточного року. Планується, що семінари, присвячені розробці стратегії розвитку Університету, будуть проведені для завідуючих кафедр та представників студентства.

Думка кожного учасника була надзвичайно важливою. Для всіх семінар став можливістю не тільки реально вплинути на стратегію подальшого розвитку Академії, але й ближче поспілкуватися у неформальній обстановці, спробувати сформувану енергійну команду

однодумців, яка приведе НаУКМА до нових великих звершень.

Закликаю всіх могилянців дієво приєднатися до цієї команди. Від чіткого розуміння кожного з нас, співробітника, викладача чи студента, цілей Університету, власної ролі в досягненні спільної мети і від свідомого ставлення до виконання своїх обов'язків залежить авторитет та майбутнє Академії. **Все в наших руках!**

*Наталія Шумкова,
віце-президент
НаУКМА з розвитку*

Вітаємо

Останнім часом студенти та працівники Академії відзначилися у багатьох конкурсах та змаганнях як в стінах нашого Університету, так і за його межами.

На щорічному конкурсі на здобуття премії ім. Леоніда Юзькова та Володимира Суміна студентка ФПвН 5 р.н. **Ольга Бабич** посіла одне з перших місць. А студентка того ж ФПвН-5 р.н. **Наталія Лехник** перемогла у конкурсі наукових праць студентів вищих закладів освіти, присвяченому 50-річчю Європейської конвенції про захист прав людини і основних свобод, який проводився Академією правових наук України. Заохочувальним дипломом того ж конкурсу було відмічено студентку 4 року навчання ФПвН **Марію Перегінєць**.

Відбувся П'ятий конкурс студентських наукових робіт з українознавства, організований товариством української мови Київського університету імені Т.Г. Шевченка та Міжнародна добродійним фондом «Смолоскип». Його цьогорічна тема «Доля мови - доля народу». Грамотами журі відзначені дослідження студентів **Богдани Матіяш** (ФГСН-III) «Мовна політика в Україні: 90-ті роки XX століття» та **Євгена Плахути** (МП) «Місце мови при формуванні нації: східно-європейський контекст і Україна сьогодні», які посіли відповідно 2-ге та 3-тє місця.

Стипендію Голови Київської міської державної адміністрації призначено студентам **Іванні Габор**(ФГСН-IV), **Анастасії Леухіній** (ФСНТ-III.), **Ганні Панасюк** (ФПрН-III), **Катерини Гармиш** (ФЕН-III). А студентка магістерської програми з екології **Марина Григоренко** в переддень студентського свята отримала премію Голови Київської міської держадміністрації **О.Омельченка**.

23-24 листопада в стінах Національного університету "Києво-Могилянська академія" пройшла міська конференція-конкурс серед студентів вищих навчальних закладів Києва, присвячена Міжнародному дню студента. В змаганнях взяли участь **43** студенти з **12** вищих навчальних закладів міста.

Честь НаУКМА відстоювали **5** студентів. Всі наші представники зайняли призові місця: I місце - **Леся Рекунова** (ФГСН-III), **Ярослав Абрамов** (ФПвН-II), **Наталія Дмитренко** (ФСНТ-IV); II місце - **Герасимчук Сергій** (ФГСН-III); III місце - **Логінов Михайло** (ФСНТ-III). Так тримати!

Шановні читачі! Починаючи з цього номера, ми відкриваємо нову рубрику, у котрій будемо знайомити вас з випускниками Національного університету «Києво-Могилянська академія». Залишивши рідну Alma Mater декілька років тому, вони розпочали активну професійну діяльність, та аж ніяк не забули про свій рідний університет. Своєю працею вони створюють імідж Могилянки. Вважаємо вам буде цікаво почути їх спогади про студентське життя і сьогоденну діяльність, побачити в них колишніх однокурсників або учнів. В цьому номері ми пропонуємо вашій увазі інтерв'ю з представником першого набору студентів Академії Остапом Семерак.

Остап Семерак: «Академія дала мені новий шанс»

- Наскільки мені відомо, під час вступу до Києво-Могилянської академії Ви вже навчалися в одному з ВУЗів України ?

- Остап: - Так, я вчився у Львівському державному університеті імені Івана Франка на фізичному факультеті, але, вступивши до Академії, я його все ж таки закінчив, то паралельно вчився у двох ВУЗах і тепер маю два дипломи і дві спеціальності (комбінацію яких, взагалі-то важко зрозуміти), бо у Києві я отримав диплом політолога. Тобто, вийшло поєднання романтики з прагматикою, але я вважаю, що це позитивне, і не шкодує, більше того, це допомагає мені.

- Ви були одним з перших випускників відродженої Могилянки, а чи не здавалося Вам досить авантюрним вступ до ВУЗу, хоча і зі славетною історією, але після стількох років забуття? Що Ви чекали від навчання у ньому?

- Остап: - Відродження Академії у 1992 році стало надзвичайно важливою подією у суспільному житті всієї України, бо серед молоді, і саме серед студентської молоді існувала потреба у появі навчального закладу нового типу. Це було пов'язано з тим, що молодь була певною мірою не задоволена старою, тоді ще радянською освітою, тодішньою системою взаємин між студентами і викладачами в університетах. З іншого боку, Києво-Могилянська академія була першим навчальним закладом, що асоціювався, насамперед, як національний. Можливо, це було пов'язане із давньою славетною історією Академії, з тим, що в ній навчалися видатні українські державні діячі, філософи, письменники і вона мала імідж національного ВУЗу. Це певним чином спровокувало молодь, котра шукала чогось нового, молодь, яка була окрилена ідеєю

розбудови незалежної української держави, і вона бажала допомогти цій державі, але відчувала, що їй не вистачало необхідних нових підходів, знань та навичок. І це потрібно було десь здобути. І ми повірили. Справді, це була, певним чином, авантюрна подія в житті кожного студента першого набору в Академії, та ми вірили, ми не знали, що воно таке, і, навіть, ми самі власноруч творили Могилянку. І те, що зараз вона собою являє, то є заслуга як В'ячеслава Брюховецького, як викладачів, так і студентів, особливо студентів першого набору.

- Ви згадали про демократичність, свободу та новизну, яку шукали перші студенти в Академії, то чим саме вона відрізнялася від інших ВУЗів, що існували на той час? Ви маєте можливість порівняти, бо маєте досвід навчання у двох різних освітніх закладах.

- Остап: - Я можу сказати, що існували і досі існують відмінності між Києво-Могилянською академією та старими, скажімо так, традиційними ВУЗами, до яких я відношу і Львівський державний університет. Найбільше, що мене вразило, коли я прийшов до Могилянки - це лібералізм у стосунках між викладачами та студентами. Я потрапив у колектив, у якому всі були приблизно на однаковому рівні, всі були відкриті до спілкування, ми обговорювали будь-які теми, і, дійсно, тут була атмосфера свободи та лібералізму. Тут було абсолютно все по-іншому, і це надзвичайно приваблювало і викликало задоволення, і ми з сильнішим бажанням вчилися, і досі з багатьма викладачами маємо хороші дружні стосунки, і в нас не має бар'єру поколінь.

- Що в могилянському житті Вам запам'ята-лося найбільше?

- **Остап:** - Мабуть, це хлопці, з якими я вчився і наші якісь гуртожицькі історії, історії організації дозвілля. Я пам'ятаю той час, коли в Академії лише створювались традиції святкування якихось подій, і один з перших вечорів, що був організований самими студентами, був День святого Валентина. І тоді, у лютому 1993 року, ми вирішили окрім дискотеки організувати ще щось на зразок буфету для гостей та учасників свята. Знайшлися хлопці, які організували щось на зразок акціонерного товариства і вклали свої кошти, для того щоб закупити продукцію для цього буфету, щоб студенти та викладачі мали змогу придбати під час дискотеки якісь там тістечка чи напої. Відбувся вечір, «акціонерне товариство» нормально спрацювало - реалізувало майже все, що було придбано, але пізно ввечері, коли ми поверталися до гуртожитку, стався один інцидент. Головний ініціатор створення цього підприємства якимось чином випустив з рук дипломата, в якому знаходилася вся виручка, і зимовий вітер враз розніс по вулиці всі купюри. Нас там було десь чоловік п'ятнадцять-двадцять, і ми стояли і дивилися як вітер розносить по дорозі ці гроші. Не дивлячись на усі наші спроби врятувати гроші, на ранок інші студенти розповідали, що на тому місці все ще можна було знайти порвані та забруднені банкноти.

- До речі, яким чином Ви підтримуєте зв'язки з іншими випускниками Академії?

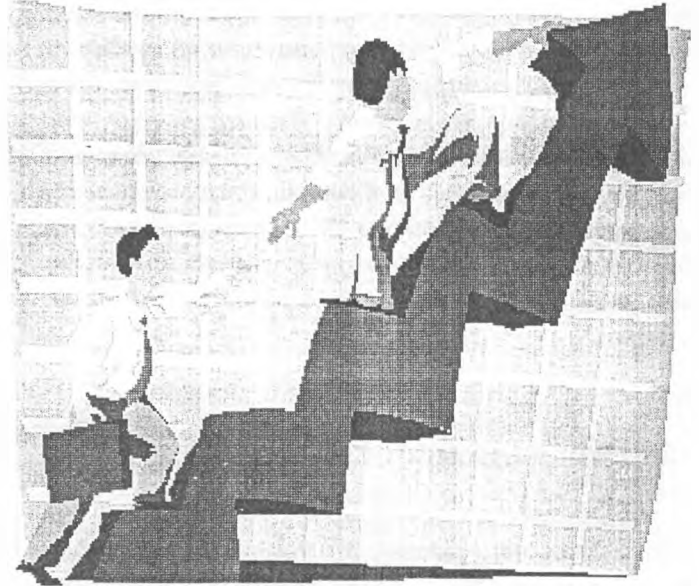
- **Остап:** - Це окрема, теж досить цікава історія. В Могилянці існувало Студентське братство, яке очолював Андрій Винничук, він намагався створити товариство серед студентів, яке було б, певним чином, товариством на все життя. Це була ідея, щоб студенти - випускники Академії не втрачали зв'язки і після закінчення Університету контактували між собою. Так воно і

Остап зі своїм сином Данилом, який народився 23 квітня 2000 року

сталось, існує така, скажімо, «напівпідпільна сітка» випускників. Ми контактуємо між собою незалежно від того хто де працює. Є хлопці, які працюють у бізнесових

структурах, громадських організаціях, політичних партіях, державних установах, ми завжди зізвонюємось, якщо хтось з нас міняє місце роботи, то він сповіщає

про це хоча б декількох, з нас. Якщо говорити про число людей, які входять у це товариство, то це досить важко, я би скоріше сказав, що це весь наш перший випуск, а також найбільш активні випускники наступних курсів, в тому числі і теперішні студенти Академії. Тобто існує стійка неформальна структура наших комунікацій, ми обмінюємось інформацією, ми зустрічаємось на якихось вечорах в Могилянці чи на якихось забавах, які організовує хтось з нас, ми допомагаємо один одному, це корисно. І для теперішніх студентів я хотів би порадити зберігати контакти, повірте, це коли-небудь може дуже згодитись.

- Що, взагалі, корисного дала Вам Академія?

- **Остап:** - Багато хто навіть із моїх львівських запитує мене про те, що корисного я мав у Академії, я намагаюся відповідати, як колись сказав Кеннеді: «не питайся, що тобі дала Америка, спитайся, що ти їй дав». Я би хотів, щоб усі випускники також говорили не про те, що їм дала Академія. Звичайно, вона дала знання, звичайно, вона дала досвід, звичайно, дала контакти і це важливо. Але для кожного окремо вона дала різне, і кожен по-різному цим скористався. А якщо двома словами, то Академія дала мені новий шанс у житті і я певною мірою ним користуюсь.

P.S. Зараз Остап Семерак працює завідувачем секретаріату фракції партії «Реформи та порядок».

Євген Стукаленко,
провідний спеціаліст PR,
1-й курол МП ШСР

Києво-Могилянська Академія – це не тільки студенти та викладачі. Академія – це друзі. Друзі, які протягом багатьох років підтримують нас, наші ідеї та проекти, що народжуються в цих стінах. І День Академії ми святкуємо разом з ними: ЗАТ «Оболонь», АТ «Украерорух», АТ «Енран», ЗАТ «Ватмір». Нам дуже приємно сьогодні представити Вам гостей нової рубрики: «Друзі Могилянки». Зустрічайте...

Нас єднає високість

Допитливу людину, перефразовуючи Канта, найбільше дивують дві речі - зоряне небо вгорі й закон душі. Ці почуття не мають іншого вдоволення, як пізнання і праця. Закони світу схиляються перед допитливими й сміливими, і відбувається диво - людина злітає у небо. І переконується, що воно доступне й підвладне їй. Там діють ті ж закони, що й на землі. І діють суворіше, бо високість не вибачає недбайливості і зради обов'язку. Як і неухважності. Тому все, що забезпечує повітряний рух від лиха, - відбувається, у режимі постійного диспетчерського контролю (моніторингу) і в процесі безпосереднього обміну інформацією з екіпажами повітряних суден. Це інформація з оцінкою реальної ситуації у небі України кожної миті. За високої інтенсивності повітряного руху, зростаючої кількості маршрутів та високої швидкості літаків, лише секунда похибки авіадиспетчера може вирішувати сотні людських доль.

Таку складну й напружену роботу на землі виконують спеціалісти Державного підприємства обслуговування повітряного руху України «Украерорух». Їх фаховий рівень надзвичайно високий, проте невпинне вдосконалення аеронавігаційного обладнання вимагає додаткових знань, набуття нових навичок, психологічної адаптації до змін, а часом - перекваліфікації. Тому навчання для них - теж постійний інтерактивний процес.

Нині Украерорух здійснює модернізацію аеронавігаційної системи України. Щороку стає до ладу нова автоматизована система обслуговування повітряного руху. Варто зазначити, що лише одна з найпотужніших з них - це «Стріла-Аленія» виробництва італійсько-британської фірми Аленія Марконі Системз, відкрита нещодавно в Київцентраеро (в районі аеропорту Бориспіль), дає можливість одночасно обслуговувати 500 повітряних суден і забезпечувати зростаючі обсяги повітряного руху з перспективою на 10 років. За цей час підприємство мусить підготувати нову зміну спеціалістів. Для цього створено всі умови. Щороку близько 300 спеціалістів підвищують свій професійний рівень з одночасним вдосконаленням знання англійської мови - у вищих авіаційних навчальних закладах України та провідних навчальних центрах Європи і Америки.

Проблеми навчання кадрів, їх перепідготовки на сьогодні набувають все більшої гостроти і у зв'язку з вступом України 1999 року до Європейської конвенції цивільної і авіації (ЄКЦА) та проголошенням стратегічного курсу на інтеграцію в Європейське авіаційне співтовариство для досягнення світових стандартів якості обслуговування повітряного руху та безпеки польотів. Програма «єдиного неба», запропонована Європейським Союзом, - це реальність найближчої перспективи усіх національних аеронавігаційних служб, її вирішувати тим, чий погляд спрямований у завтрашній день.

Тому так гостро стоїть проблема підготовки спеціалістів за різними напрямками. Рівень їх знань і навичок, одержаних у вищому навчальному закладі, має бути відповідним і достатнім для застосування у майбутній професійній діяльності. Через те й набуває розвитку ділове співробітництво Украероруху з провідними навчальними закладами і, зокрема, з Університетом «Києво-Могилянська академія» - найстарішого й найшляхетнішого закладу України. Ми раді, що доля повернулася до нас своїм усміхненим обличчям і подарувала щасливу нагоду співпрацювати з установою, що має багату історію, успадкувала багатотисячлітні традиції і зробила вагомий внесок у розвиток культури української нації. З часом випускники цього закладу - правники, фахівці комп'ютерних технологій, соціальних наук - оберуть діяльність, пов'язану з авіацією, з облаштуванням неба.

Ласкаво запрошуємо!

*Дмитро Бабейчук,
директор із зовнішніх зв'язків,
корпоративної стратегії
та розвитку «Украероруху»*

Олександр Слободян, Президент АТ «Оболонь»:

«Треба брати все краще»

Акціонерне товариство «Оболонь» входить до ста найбільших компаній України та 25 найбільших промислових виробників, - це найпотужніший з національних виробників пива та слабоалкогольних напоїв.

Це підприємство постійно допомагає нашому Університету. АТ «Оболонь» є суто національною компанією, 99,5% акцій - українські і належать членам трудового колективу товариства. Робітники забезпечені належними умовами праці, можливістю вдосконалювати професійну майстерність, стабільною і досить великою заробітною платнею. Головна мета маркетингу ЗАТ «Оболонь» формулюється таким чином: дізнатися і зрозуміти споживача якомога більше, щоб товар відповідав його реальним вимогам і потребам. Базова стратегія АТ «Оболонь» - виробляти продукцію тільки на натуральній основі і, бажано, на натуральній вітчизняній сировині. Сировина для пива майже на 98% є українською. Напої, що випускає АТ «Оболонь» в основному на природній основі, з домішками натуральних соків. Наприклад «Живчик», що користується неабияким успіхом - містить яблучний сік. Або «Оболонь Спорт», який було випущено у співпраці з Микитським Ботанічним Садам, має в своєму складі 27 унікальних кримських трав та ефективно виводить з організму цезій і стронцій.

Започатковуючи на сторінках нашого видання серію зустрічей з партнерами Університету, майбутніми роботодавцями наших студентів, нещодавно ми зустрілися з президентом АТ «Оболонь», народним депутатом України - Олександром Слободяном. Завдяки Олександрові В'ячеславовичу «Оболонь» стає підприємством, яке сьогодні знає кожен мешканець України. Він був обраний на посаду генерального директора ще за «горбачовських» часів, будучи зовсім молодого людиною (йому було 33 роки) і за ці одинадцять саме завдяки його політиці і керівництву «Оболонь» постійно збільшує обсяги виробництва та асортимент продукції, покращує матеріально-технічну базу, впроваджує найсучасніші технології.

Сьогодні «Оболонь» є дійсно конкурентно-спроможною маркою і не випадково, що споживачі все частіше надають перевагу продукції саме цього підприємства. Будучи найбільшим платником податків в м.Києві, «Оболонь» систематично вкладає гроші у проведення благодійницьких, культурних, спортивних та освітніх акцій. Пріоритетним напрямком благодійної діяльності ЗАТ «Оболонь» є молодь.

- *Пане Олександр, Ви постійно підтримуєте Академічні заходи, скажіть будь-ласка, що спонукає Вас підтримувати саме НАУКМА?*

- В першу чергу - це історія «Києво-Могилянської Академії». Для Української держави, я думаю, дуже важливі такі ВУЗи, такі установи, як Академія.

- *Ви колись самі були студентом, чи могли б Ви порівняти радянську систему навчання з тією, що запроваджена в НАУКМА?*

- Мені здається, що найліпший варіант - це поєднання кращих надбань радянської системи із західними нововведеннями. Треба брати все краще.

- *О.В., скажіть будь-ласка, які якості повинен мати випускник ВУЗу для того, щоб потрапити на роботу до АТ «Оболонь»?*

- Для того, щоб спеціаліст потрапив до нас на роботу достатньо бажання, і, безумовно, відповідного фахового рівня. Навчатися можна. Ми приділяємо багато уваги підвищенню кваліфікації наших працівників. Частина перспективних працівників навчається на стаціонарі, самі влаштовуємо на навчання. Залучаємо викладачів київських вузів та запрошуємо фахівців з-за кордону. Нам потрібно виховувати менеджерів. Ми повинні підтримувати винахідників, закуповувати ліцензії, необхідно залучати в Україну все передове. Я використовую всі можливості для підтримки українських фахівців, докладаю зусиль для створення свого національного капіталу. Ми намагаємось створити середній клас.

*Ірина Белашко,
керівник відділу PR*

Театральна дипломатія

Знову в пошуках «Землі обітованої» блукають світом театральні колективи. І вже вкотре дорога приводить їх до міста Лодзя (Польща). Грандіозний міжнародний театральний фестиваль з року в рік дарує критиці матеріал для обстрілу, а щасливим глядачам - захоплююче видовище. Частиною його стала й «Голомоза співачка» Експериментального театру-студії НаУКМА. Та головна подія цьогорічної «Землі обітованої» - прем'єра міжнародного театального проекту «Фауст», участь в якому взяли колективи з Польщі, Німеччини, Ізраїлю та України (власне наш Експериментальний). Світова класика в сучасній інтерпретації, атмосфера старої покинутої текстильної фабрики, ефект безперервного дійства, що переходить з цеху в цех, міжнаціональне єднання на основі духовного взаєморозуміння - все це ілюструвало велику силу Мистецтва, що руйнує затхлий вакуум суспільства. Навесні ж планується втілити в життя кінематографічний варіант цього «Фауста» ХХІ століття, а також відтворити його на київській сцені.

Загалом «Мертвий сезон» для «експерименталів» виявився надзвичайно бурхливим: VII Міжнародний фестиваль театрів La Strada в Калиші та Дні української культури у Гданську в червні, міжнародні фестивалі вуличних театрів у Кракові та Гандерзі (Данія), «Боспорські аргони» в Керчі та каховські «Таврійські ігри»... - це навіть не повний перелік сцен, на яких довелося побувати акторам трупи цього літа. А тим часом LUDUS презентував свою участь на міжнародному фестивалі фольклору в Ялті.

Сподіваємося, львівський «Золотий лев» також буде щедрим на успіхи для Київського експериментального театру-студії. Адже вже через рік трупу чекають у Німеччині на «Білліфельді», знову на фестивалі в Данії (навіть з тим самим репертуаром!). А ще один міжнародний проект чекає на реалізацію (спільно з Краківським театром та львівським «Воскресінням»): вулична постановка «Мазепа» повинна стати не лише визначною подією в культурі, а й етапом українсько-польських відносин. І яким буде цей етап, залежить не лише від режисерського задуму та творчого порозуміння між акторами, а й від сприйняття цього специфічного арт-продукту широкою аудиторією.

Чи вдасться цього разу Мистецтву роль Політика?..

*Олеся Струк,
1-й курс ФСНТ*

Могилянські видання

Восени цього року побачили світ багато наукових доробків наших викладачів та студентів.

11 жовтня відбулася презентація електронного видання, присвяченого Національному університету «КМА», мультимедіа - довідник по НаУКМА, створений студентським авторським колективом. В ньому представлена історія університету, життя студентів, багато університетських подій.

Також вийшов CD-ROM «Історія Канади: від колонії до демократії». Цей електронний продукт був створений на замовлення канадійського Фонду співробітництва при посольстві Канади в Україні фондом Київського братства разом з кафедрою історії НаУКМА. Диск являє собою першу спробу втілення лекційного курсу з історії Канади, яка в своєму історичному розвитку пройшла драматичний шлях від колоніального панування Франції, Великобританії, експансії Сполучених Штатів Америки, і, зрештою, стала однією з провідних демократичних країн світу.

10 листопада Центр досліджень національної безпеки при НаУКМА та кафедра політології НаУКМА за підтримки Фонду Фрідріха Еберта і Міжнародного фонду «Відродження» видали монографію «Українські ліві: між ленінізмом та демократією» (автори: О. Гарань, О. Майборода, А. Ткачук, В. Хмелько). У книзі аналізується ідеологія, соціальна база, наслідки поразок у 1999-2000 роках., майбутні сценарії. Науковий матеріал та роздуми проілюстровано 80 таблицями, картами, схемами та фотоматеріалами.

Що таке СПАС?

Були часи, коли мужні чоловіки власноруч мали захищати себе, свої родини, рідні міста та села від різноманітних несподіваних неприємностей. На жаль, а, може, і на щастя, зараз все зовсім інакше. Але залишилися ще романтики, що прагнуть пригод, гострих почуттів чогось нового та цікавого і водночас зберігають національні традиції. Одними з таких романтиків є хлопці зі «СПАСу» - Школи козацького бойового мистецтва. Що ж таке «СПАС», і звідки він походить? Спас - це ефективна система рукопашу та виживання в екстремальних ситуаціях, перевірена часом. З козацьких часів Спас допомагав жити, перемагати краще озброєного, фізично сильнішого чи численнішого супротивника. Спас - це не тільки бойове мистецтво! Спас - це світогляд, мистецтво гартування та виховання особистості. Дещо з історії Спасу

Спас був невід'ємною частиною життя людини, що часто перебувала в низових заплавах Дністра, Південного Бугу та Дніпра. Жити у багатих, але небезпечних плавнях та лісах Надчорномор'я, означало постійно наражатись на можливість сутичок із кочовиками, воїнами ворожих держав, небезпечними людьми будь-якого гатунку тощо. Часи формування Київської Русі й подальші події не залишили ліси Надчорномор'я безлюдними - це були улюблені місця волхвів, мандрівних вільних воїнів Надчорномор'я (так званих «бродників», «берладників»), які інколи брали участь у походах дружин князівств Київської Русі, допомагали в боротьбі проти степових кочовиків. Спас сформувався як стиль бою незброєного чи малоозброєного, його рухи схожі на своєрідний «танець з супротивником» - проте, дуже короткий за тривалістю. Рухи розслаблено-пружні, постійний гойдок, входження в ритм

Під час показового виступу

супротивника. І після розпаду Київської Русі у цих багатих, диких місцях жили самітники, відуні, знахарі, вільні люди, що мандрували лісами та плавнями пониззя річок Надчорномор'я, били звіра, ловили рибу, ставили пасіки - таких людей поступово почали називати не бродниками, а тюркським словом «козаки» (від тюрк. кайсак - «вільний воїн»). Тих з козаків, що якоюсь мірою успадковували мистецтво «волхвування», звали «характерними козаками», або «характерниками». Після заходів литовського великого князя Вітовта в Пониззі з'явилися бояри та дружинники, що боронили окраїнні землі князівства від нападів степових кочовиків. Пізніше, після Берестейської унії, їхня шляхетність часто не визнавалась чиновниками Речі Посполитої - під час люстрацій вони позбавлялись земель та майна. Козаками за часів Речі Посполитої дуже часто ставали і українські шляхтичі - такі, як Петро Сагайдачний, Сулима, Богдан Хмельницький.

Зважаючи на небезпеку, постійні напади татар, військові походи, володіння Спасом для козака було життєво необхідним. Січовики вправлялися в рукопашу щодня (на Січі тренувалися з ранку до обіду), в Січових школах навчали Спасу дітей-джур. Можливості козаків-«характерників», які були непереможними бійцями та знахарями, викликали загальне захоплення сучасників. Після заборони Запорозької Січі Катериною II Спас продовжував передаватися в козацьких родинах. Ним володіли пластуни чорноморських (пізніше - кубанських) козаків - наприклад, герой Кримської війни козак Кішка, який разом з іншими пластунами, без зброї, завдяки рукопашу проходив ворожі окопи і брав «язиків». На хвилі відродження української культури виникла потреба створення школи, де б молодь мала можливість навчитися Спасу, фізично розвиватись, ознайомлюватись з найкращими національними здобутками в сфері духовної та фізичної культури українського народу. Ідея створення школи належить ініціативній групі в складі О.Прутилі, В.Павленка, О.Корнієнка.

Бойове мистецтво Спас було на межі забуття, зберігаючись в нечисленних родинах (зазвичай, козацьких за походженням), в яких ще залишалася традиція передавати Спас молодим родичам. Протягом кількох років члени ініціативної групи шукали, листувалися, зустрічалися з такими людьми, подорожували по всій Україні для збирання та збереження Спасу. Якщо у вас ще залишилася первісна жага до надзвичайних пригод, складних походів та цікавих зустрічей, приходьте до Школи козацького бойового мистецтва «СПАС», що активно діє у Києво-Могилянській академії.

*Євген Стукаленко,
провідний спеціаліст PR,
1-й курс МП ШСР*

ВЕРЕСЕНЬ 2000

1. «Дітки» в клітці... (Історія п'ятимісячного ув'язнення «загарбників» будинку Компартії), - Андрій Кузьмін // Київські відомості - 5 вересня.
 2. Миколі Григоровичу Жулинському - віце-прем'єр-міністру з гуманітарних питань виповнилося 60 // Освіта - 30 серпня.
 3. Ура, льготы отменили, - Лариса Гуторова // Киевские ведомости - 8 вересня.
 4. Michael Bird and Melissa Cudmore offering Opportunity to a New Generation, - Peter Dickinson // What's On - 1-7 вересня.
 5. Памяти Останкино - Вадим Скуратовский // Столичные новости - 12-18 вересня
 6. Высшая школа: по старым лекалам реформ не проведешь, - Людмила Рябоконь // День - 1 вересня.
 7. Прощальная мелодия, - Алексей Шибанов // Киевские ведомости - 2 вересня.
 8. З-під пера Браїчевського, - Ольга Сущенко // Вечірній Київ - 12 вересня.
 9. «Экспресс-прозект». Куда спешим, господа? - Ольга Петрова // Зеркало недели - 9 вересня.
 10. Що для мене значить «День»? - Мирослав Попович // День - 15 вересня.
 11. Фестиваль для інтелектуала - щороку ним стає Форум книговидавців у Львові, - Володимир Павлів // ПіК - 19-26 вересня.
 12. Форум видавців: дзеркало втрат і перспектив, - Людмила Таран // Дзеркало тижня - 23 вересня.
 13. Сердце - не камень (некролог) // Сегодня - 26 вересня.
- ## ЖОВТЕНЬ
14. Міфи про «Могилянку», - Тетяна Хорунжа // Президентський вісник - 26 вересня-5 жовтня.
 15. Прощання посла, - Віктор Замятін // День - 4 жовтня.
 16. Хто платить - той Вам і радить // Україна Молода - 5 жовтня.
 17. Чотири серйозні випробування при великому потенціалі, - Наталія Бабенко // Голос України - 5 жовтня.
 18. Испытание демократией // Киевские Ведомости - 5 жовтня.
 19. Посол США Стівен Пайфер завершив свою місію в Україні // Урядовий Кур'єр - 5 жовтня.
 20. Господь благословив Ліну Костенко на творчість, - Микола Славинський // Хрещатик - 6 жовтня.
 21. Держава будується сьогодні в студентських аудиторіях, - Людмила Рябоконь // День - 13 жовтня.
 22. Фотофакт // Голос України - 14 жовтня.
 23. Альма-матер Сковороди - 385 // Україна Молода - 14 жовтня.
 24. 15 жовтня - день народження Києво-Могилянської академії // Демократична Україна - 14 жовтня.
 25. Могилянка святкує ювілей, - Юрій Медуниця // Урядовий Кур'єр - 17 жовтня.
 26. День народження Академії, - Вікторія Рибалко // Вечірній Київ - 17 жовтня.
 27. 15 жовтня Києво-Могилянська Академія святкувала 385-ту річницю з дня заснування // Столичні новини - 17-23 жовтня.
 28. Освітнянська галузь // Наука сьогодні - № 27
 29. Могилянське академічне товариство // Альманах «Машинна часу» Олексія Германа, - Вадим Скуратівський // Кіно-Театр - №5
 31. Потреба експерименту, - веде розмову Лариса Брюховецька // Кіно-Театр - № 4
 32. Послання Кіри Муратової, - Л.Брюховецька // Кіно-Театр - № 4.
 33. Друге обличчя любові, - Л.Брюховецька // Кіно-Театр - № 4.
 34. Микола Костянтинович Зеров і бібліографія // Вісник Книжкової палати - №6.
 35. Назад - до Монтеккі та Капулетті? (про філософський підхід до життя, науки й політики) - інтерв'ю з М. Поповичем

Видавництво «ДУХ і ЛІТЕРА» протягом цієї осені видало декілька цікавих книжок:

Енциклопедія політичної думки.

/За ред. Девіда Міллера//Пер. з англ./ - К., 2000 - 472 с.

Оксфордська "Енциклопедія політичної думки", до написання якої було залучено найкращих фахівців чотирьох континентів, стала однією з найавторитетніших і найпопулярніших європейських енциклопедій сучасності. У ній висвітлено політичну історію людської цивілізації від Сократа до Сімони Вейль. В одній книжці поєднано філософію, історію, історію політичної думки, історію та філософію права, соціальну філософію і політичну соціологію.

Френсіс Дворнік

Слов'яни в європейській історії та цивілізації. /Пер. з англ./ — К., 2000. — 528 с.

Фундаментальна праця відомого американського історика чеського походження, який багато років працював у наукових інституціях Європи та Америки, присвячена основним подіям і явищам в історії та культурі слов'янських народів протягом найскладнішого періоду Центральної та Східної Європи з XIII до XVIII ст. Детально розглянуто політичні та релігійні чинники історії слов'янства, культурні імпульси, що надходили з візантійського Сходу та латинського Заходу.

Гелій Снегір'єв

Роман-донос.- К., 2000 - 504 с.

«Роман-донос» Гелія Снегір'єва - книга унікальна не тільки за жанром (документальний роман); в неї була трагічна доля: не потрапити до рук відвертого читача, читача, який замислюється, але бути «речовим доказом» злочину свого автора проти існуючого суспільного ладу. Ця книга написана кров'ю - автор розплатився за неї власним життям. Ім'я письменника - новеліста, публіциста, театрального актора, журналіста, «кіношника» гучно пролунало у всьому світі (у себе на батьківщині - приглушеним шепотінням) в другій половині 70-х - після його безпрецедентних за своєю відчайдушною хоробрістю виступів проти радянської влади.

Роман Шпорлюк

Імперія та нації. /Пер. з англ./ - К.: 2000. - 354 с.

Історія і сучасність - це звичне словосполучення набуває незвичного значення у книзі професора Гарвардського університету Романа Шпорлюка "Імперія та нації". Читач має нагоду ознайомитися як з історією важливих суспільних явищ і подій, так і з історією їхнього осмислення у працях відомого західного дослідника - і побачити, що ці історії є частиною сучасності.

Томас Гоббс

Левіафан, /пер. з англ./ - К.: Дух і Літера, 2000 - 560с.

"Левіафан" Томаса Гоббса вважається найбільш значною працею з політичної філософії, що написана англійською мовою, і, безперечно, входить до "золотого фонду" європейської філософської думки Нового часу. Впродовж трьох століть ця книга залишається предметом палких суперечок, інколи, навіть, обурень; все це, зрештою, лише сприяє з'ясуванню її справжньої величі.

Поль Рікер

Сам як інший. /Пер. з фр./ - К., 2000 - 500 с.

Практична філософія Поля Рікера - вершина переосмислення проблем людської ідентичності в контексті трагічного досвіду XX століття. "Сам як інший" - головний твір (opus magnum) П. Рікера про філософію людини, про здатність людини на вчинок, слово та відповідь на запитання "хто я єсьм?"

Номер підготовлено **Відділом зв'язків із громадськістю**
Національного університету "Києво-Могилянська академія"
Наша адреса: Київ, 04070, вул. Сковороди, 2, 4-й корпус, 4-й поверх, к.401, 408
тел. +38 (044) 417-82-15, e-mail: pr@ukma.kiev.ua; <http://www.ukma.kiev.ua>